

25. srpna 2025
podle stavu k 1. lednu 2025

V Z O R

SLUŽEBNÍHO PŘEDPISU, kterým se stanoví postup při nabídnutí daru v souvislosti s výkonem státní služby

Čl. 1

Předmět úpravy

Tento služební předpis upravuje ve vazbě na ustanovení § 77 odst. 1 písm. i) zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, postup státních zaměstnanců při nabídnutí daru v souvislosti s výkonem státní služby (dále jen „služba“).

Čl. 2

Dar

Darem se pro účely tohoto služební předpisu rozumí bezúplatné poskytnutí věci nebo jakéhokoli jiného plnění státnímu zaměstnanci, nebo jakékoli jiné osobě s vědomím státního zaměstnance.

Čl. 3

Nakládání s dary

(1) Státní zaměstnanec nesmí v souvislosti s výkonem služby vyžadovat žádné dary pro sebe ani pro jinou osobu.

(2) Státní zaměstnanec nesmí v souvislosti s výkonem služby přijímat žádné dary, s výjimkou darů poskytovaných služebním úřadem.

(3) Státní zaměstnanec smí přijímat dary, které mu byly nabídnuty při obvyklých služebních a společenských příležitostech pouze, pokud nejsou způsobilé ovlivnit řádný výkon služby, a tudíž se nejedná o dary nabídnuté v souvislosti s výkonem služby.

(4) V pochybnostech o přípustnosti daru je státní zaměstnanec povinen dar odmítnout.

(5) Odmítne-li státní zaměstnanec dar nabízený přítomnou osobou známé nebo neznámé totožnosti, avšak tato osoba i přesto dar vědomě zanechá na místě, které má státní zaměstnanec pod svou kontrolou, předá státní zaměstnanec dar příslušnému organizačnímu útvaru služebního úřadu. To platí i tehdy, je-li z okolností zjevné, že došlo k nabídnutí daru, avšak osobu dárce nelze zjistit.

(6) Nabídla-li dar osoba známé totožnosti za takových okolností, že dar nebylo možno ihned odmítnout, učiní státní zaměstnanec neprodleně nezbytné kroky směřující k odmítnutí daru.

25. srpna 2025
podle stavu k 1. lednu 2025

Byl-li by takový postup spojen s neúměrnými obtížemi, předá státní zaměstnanec dar příslušnému organizačnímu útvaru služebního úřadu, v němž je zařazen.

Čl. 4

Oznamovací povinnost

(1) Státní zaměstnanec vyhotoví písemný záznam o přijetí daru podle ustanovení čl. 3 odst. 3, pokud se jedná o dar, který, ačkoliv není způsobilý ovlivnit výkon služby, není svou povahou zcela přiměřený významu dané příležitosti či jejím okolnostem. V záznamu uvede

- a) své jméno,
- b) jméno nebo název dárce, je-li mu znám,
- c) popis daru,
- d) den a důvod přijetí daru,
- e) den a důvod přijetí daru.

(2) Došlo-li k přijetí daru osobou státnímu zaměstnanci blízkou v souvislosti s jeho výkonem služby a státní zaměstnanec se o této skutečnosti dozví, vyhotoví písemný záznam, v němž uvede

- a) své jméno,
- b) jméno nebo název dárce, je-li mu znám,
- c) jméno osoby, která dar přijala,
- d) popis daru,
- e) den a důvod přijetí daru, je-li mu znám.

(3) Státní zaměstnanec předá záznam prostřednictvím svého bezprostředně nadřízeného představeného služebnímu orgánu, a to do pěti pracovních dnů ode dne, v němž dar přijal, nebo ode dne, v němž se dozvěděl o přijetí daru jinou osobou.

Čl. 5

Účinnost

Tento služební předpis nabývá účinnosti dnem ... .

ODŮVODNĚNÍ SLUŽEBNÍHO PŘEDPISU,

kterým se stanoví postup při nabídnutí daru v souvislosti s výkonem státní služby

OBEČNÁ ČÁST

Návrh služebního předpisu náměstka ministra vnitra pro státní službu, kterým se stanoví postup při nabídnutí daru v souvislosti s výkonem státní služby, vychází z ustanovení § 77 odst. 1 písm. i) zákona o státní službě, podle kterého je státní zaměstnanec povinen v souvislosti s výkonem státní služby (dále jen „služba“) nepřijímat dary nebo jiné výhody, s výjimkou darů nebo výhod poskytovaných služebním úřadem. Pro účely služebního předpisu se za státní zaměstnance v souladu s § 11 odst. 3 zákona o státní službě považují i zaměstnanci v pracovním poměru vykonávající činnosti podle § 5 zákona o státní službě a osoby ve služebním poměru podle jiného zákona zařazené k výkonu služby ve služebním úřadu. Návrh služebního předpisu reaguje na praktické problémy, jež se vyskytují při aplikaci dotčeného ustanovení zákona o státní službě. Nejedná se přitom o první úpravu této oblasti ve služebním předpisu, neboť postup při přijetí nebo odmítnutí daru v souvislosti s výkonem služby upravoval již služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 13/2015, kterým se stanoví pravidla etiky státních zaměstnanců. S ohledem na skutečnost, že oblast přijímání darů v souvislosti s výkonem služby není otázkou ryze etickou, což rozlišil již zákonodárce, kdy povinností státních zaměstnanců souvisejícím s přijímáním darů v souvislosti s výkonem služby a povinností dodržovat pravidla etiky státních zaměstnanců vydaná služebním předpisem vyhradil samostatná ustanovení [srov. § 77 odst. 1 písm. i) a písm. s) zákona o státní službě], jeví se jako žádoucí upravit postup při nabídnutí daru v souvislosti s výkonem služby v samostatném služebním předpisu. Ačkoliv je státním zaměstnancům zapovězeno přijímat jakékoliv dary v souvislosti s výkonem služby, s výjimkou darů poskytovaných služebním úřadem, mohou se přesto dostávat do situací, kdy jim bude dar v souvislosti s výkonem služby nabídnut nebo bude dokonce i přes odmítnutí ponechán v jejich dispozici. Předložený návrh proto podrobněji upravuje postup v situacích, jež ve spojitosti s nabídnutím daru v souvislosti s výkonem služby běžně nastávají zejména, pokud jde o dary odmítnuté a zanechané v dispozici státního zaměstnance nebo o dary od neznámého dárce.

Návrh služebního předpisu opětovně vychází z ideje, že služba je vykonávána jako služba veřejnosti. Státní zaměstnanci jsou pak za výkon služby odměňováni z veřejných rozpočtů v rámci systému odměňování. Zákon o státní službě tento koncept doplnil stanovením povinnosti nepřijímat v souvislosti s výkonem služby žádné dary, s výjimkou darů poskytovaných služebním úřadem. Tato úprava koresponduje s úpravou v zákoníku práce i v dalších zákonech upravujících zaměstnanecké poměry (např. zákon č. 312/2002Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání), a také je reakcí na požadavek Nejvyššího soudu na odstranění limitu finanční hodnoty darů. Zákonodárce tedy zohlednil rovněž mravní hledisko této problematiky, podle něž není etické ze strany státních zaměstnanců přijímat dary nebo výhody nabídnuté v souvislosti s výkonem služby, je-li hodnota služby, kterou státní zaměstnanci vykonávají, již oceněna prostředky z veřejných rozpočtů.

25. srpna 2025
podle stavu k 1. lednu 2025

Návrh služebního předpisu proto obecně upravuje postupy, jež je žádoucí dodržovat při nabídnutí daru v souvislosti s výkonem služby, upravuje pojetí darů jako takových a zachovává záznamní povinnost.

Zákon o státní službě povoluje přijmout pouze dary, které jsou v souvislosti s výkonem služby poskytnuty státnímu zaměstnanci jeho služebním úřadem. Dary poskytovanými služebním úřadem se rozumí dary poskytované jako ocenění za příkladný výkon služby podle § 86 odst. 4 zákona o státní službě, případně dary poskytované služebním úřadem v souladu s rozpočtovými pravidly¹.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K článku 1 – předmět úpravy

Článek 1 vymezuje předmět úpravy navrhovaného služebního předpisu. Návrh služebního předpisu navazuje na úpravu v § 77 odst. 1 písm. i) zákona o státní službě, když stanoví postup při nabídnutí daru v souvislosti s výkonem služby.

K článku 2 – dar

Darování představuje závazkový právní vztah, v němž dárce bezplatně převádí vlastnické právo k věci a obdarovaný tuto nabídku přijímá (§ 2055 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Pro základní vymezení daru (darování) lze vyjít z definice obsažené v občanském zákoníku. Darem však nejsou jen hmotné věci, ale darem je třeba rozumět cokoli, čím dochází k majetkovému prospěchu obdarovaného, resp. cokoli, co obdarovanému poskytuje jakoukoliv výhodu, takže např. i pozvání na společenskou událost, dárkové poukazy, zážitkové poukazy, poskytnutí služeb, vykonání činností, ale např. i prominutí dluhu nebo převzetí závazku. Ve všech uvedených případech totiž dochází ke zhodnocování majetkové sféry obdarovaného, ať už tím, že dochází ke zvýšení majetku nebo naopak tím, že nedochází ke snížení majetku, k němuž by jinak došlo.

Návrh služebního předpisu již kazuisticky nestanoví, co konkrétně se pro jeho účely považuje za dary. Obsahuje pozitivní definici daru, která je obecnější a její užití širší než tomu bylo v pojetí služebního předpisu náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 13/2015, kterým se stanoví pravidla etiky státních zaměstnanců. Darem se pro účely tohoto služebního předpisu rozumí bezplatné poskytnutí věci nebo jiného plnění či výhody státnímu zaměstnanci nebo jiné osobě, pokud k tomu dochází s vědomím státního zaměstnance, a to bez ohledu na okolnosti (např. společenská příležitost) nebo povahu daru (např. propagační předměty). Dary se podle návrhu služebního předpisu tedy nerozumí pouze věci, ale obecně cokoli, co může znamenat pro státního zaměstnance jakoukoliv majetkovou výhodu.

---

¹ Konkrétně v souladu s hospodařením organizačních složek státu s Fondem kulturních a sociálních potřeb - § 48 odst. 8, § 49 odst. 5 a 6, § 65 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů.

Zároveň je třeba připomenout, že generální zákaz se vztahuje na dary, jež byly státnímu zaměstnanci nabídnuty v souvislosti s výkonem služby. Jedná se tedy o dary, které jsou státnímu zaměstnanci nabídnuty právě proto, že je státním zaměstnancem a že vykonává službu na svém služebním místě, a které, pokud by nebyl státním zaměstnancem a nevykonával službu na svém služebním místě, by mu nabídnuty nebyly. Jde tak o dary, jejichž prvotním účelem je zvýšení soukromého vlivu dárce na výkon služby státního zaměstnance. Dary nabídnuté v souvislosti s výkonem služby jsou způsobilé ovlivnit její výkon, a proto je zapovězeno je přijímat.

V předchozí úpravě (služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 13/2015, kterým se stanoví pravidla etiky státních zaměstnanců) nebyly dary poskytované při služebních či společenských příležitostech považovány za dary. Státní zaměstnanci byli oprávněni takové dary bez dalšího přijímat. Navrhovaná úprava již tyto dary z definice darů nevylučuje, neboť se nepochybně o dary jedná. Jedná se však o dary, které symbolizují výraz úcty, vděku, jsou předávány na znamení dobrých vztahů nebo přátelství. Tyto dary nejsou způsobilé ovlivnit výkon služby, neboť to ani není jejich cílem, a tudíž je třeba na ně nahlížet jako na dary, které nejsou poskytovány v souvislosti s výkonem služby. Státní zaměstnanec tedy může takové dary přijmout. Může se jednat o běžné reprezentační a upomínkové předměty, kytice na uvítanou, pohoštění při oficiálním jednání nebo při reprezentování úřadu na slavnostní recepci apod., které státní zaměstnanec obdrží při obvyklých služebních či společenských příležitostech a které jsou zpravidla poskytovány všem zúčastněným.

Služební předpis se nevztahuje na dary, které jsou státnímu zaměstnanci nabídnuty proto, že je členem nějakého pracovního kolektivu, nikoliv proto, aby ovlivnily jeho výkon služby. Mezi takové dary lze počítat např. dary od spolupracovníků či představených ke jmeninám, narozeninám či jiným životním událostem státního zaměstnance. Ani tyto dary nesouvisí s výkonem služby státního zaměstnance.

Státní zaměstnanec proto při nabídnutí daru musí vždy vyhodnocovat důvody, pro které mu byl dar nabídnut, okolnosti a příležitosti, za kterých mu byl dar nabídnut – podle toho musí vyhodnotit, zda je mu dar nabízen v souvislosti s výkonem služby, a tedy zda je nabídnutý dar způsobilý ovlivnit řádný výkon státní služby daného zaměstnance či nikoliv.

Má-li státní zaměstnanec pochybnosti o tom, zda smí nabízený dar přijmout či nikoliv, musí jej odmítnout.

K článku 3 – nakládání s dary

Státnímu zaměstnanci se zapovídá vyžadování darů v souvislosti s výkonem služby. Státní zaměstnanec rovněž nesmí dary vyžadovat ani pro jinou osobu (např. osobu blízkou).

Dary, které byly státnímu zaměstnanci nabídnuty v souvislosti s výkonem služby, je státní zaměstnanec povinen odmítnout, jinak se vystavuje riziku zaviněného porušení povinností vyplývajících mu z právních předpisů vztahujících se k výkonu služby, za které mu může služební orgán uložit písemné napomenutí nebo rozhodnout o skončení služebního poměru. K darům nemusí nutně patřit jen dary vyšší hodnoty, ale i věci takřka nepatrné hodnoty, na jejichž získání má státní zaměstnanec zájem.

Přijetí darů, které byly nabídnuty státnímu zaměstnanci při obvyklých služebních a společenských příležitostech, je přípustné pouze v případě, že takové dary nemají souvislost s výkonem služby, a tedy nejsou způsobilé ovlivnit řádný výkon služby státního zaměstnance. Pokud se však jedná o dary, které sice nejsou způsobilé ovlivnit výkon služby, ale svou povahou nejsou zcela přiměřené významu dané příležitosti či jejím okolnostem, musí státní zaměstnanec sepsat záznam o tom, že mu byl takový dar nabídnut a že jej přijal.

Návrh služebního předpisu výslovně ukládá státnímu zaměstnanci povinnost dar odmítnout v případě pochybnosti o jeho přípustnosti. Navrhovaný postup především chrání státního zaměstnance před rizikem zaviněného porušení povinností vyplývajících mu z právních předpisů vztahujících se k výkonu služby a je v souladu s konceptem výkonu státní služby jako služby veřejnosti, jež je kompenzována z veřejných rozpočtů.

Pokud státní zaměstnanec přesto přijal v souvislosti s výkonem služby dar, o němž později zjistil, že jej přijmout neměl nebo nesměl, není tím způsobena neplatnost darování. Přijetím takového daru mohl státní zaměstnanec zaviněně porušit povinnosti vyplývající mu z právních předpisů vztahujících se k výkonu služby, což nelze napravit vrácením daru². Vrátit takový dar navíc bude možné jen, pokud dárce projeví vůli vzít dar zpět. Právě s ohledem na omezenou možnost vrácení daru ukládá návrh služebního předpisu státním zaměstnancům povinnost v pochybnostech dar odmítnout. Pro zmírnění dopadů zaviněného porušení povinností státního zaměstnance, které mu vyplývají z právních předpisů vztahujících se k výkonu služby, lze přihlídnout ke skutečnosti, že státní zaměstnanec projevil prokazatelnou snahu nedovolený dar vrátit, případně, že jej věnoval nebo použil pro dobročinné účely apod.

Návrh služebního předpisu předpokládá, že ve služebním úřadě bude určeno, který organizační útvar je příslušný ke spravování darů. Státní zaměstnanci budou příslušnému organizačnímu útvaru povinni odevzdávat dary, které i přes neprojevení vůle dar přijmout nebo přes nemožnost dar přijmout zůstaly v jejich dispozici, a s nimiž je třeba z hlediska občanského práva nakládat jako s věcmi nalezenými³. Konkrétní způsob spravování pak bude vycházet ze zavedených postupů ve služebním úřadu v mezích občanského zákoníku. Lze předpokládat, že v případě věcí podléhajících rychlé zkáze bude uplatňován jiný postup než v případě ostatních věcí. Úprava podrobností spravování darů je ponechána na jednotlivých služebních úřadech.

Pokud státní zaměstnanec neprojeví vůli dar přijmout, k darování nedošlo. V praxi však mohou nastávat případy, ve kterých bude dárce na darování trvat. Zůstane-li v takové situaci dar v dispozici státního zaměstnance (typicky se bude jednat o situace, kdy dárce i přes odmítnutí zanechá dar na pracovišti státního zaměstnance, nebo o situace, kdy státní zaměstnanec nalezne dar na svém pracovišti, případně situace, kdy je státnímu zaměstnanci dar na pracoviště doručen a jiné obdobné situace) je povinen jej vrátit dárci, je-li mu znám. Pokud by to bylo spojeno s neúměrnými obtížemi nebo státnímu zaměstnanci není známa totožnost dárce, předá státní zaměstnanec dar příslušnému organizačnímu útvaru služebního úřadu, v němž je státní

---

² Občanský zákoník neupravuje možnost odstoupení od darovací smlouvy ze strany obdarovaného.

³ § 1051 a násl. občanského zákoníku

25. srpna 2025
podle stavu k 1. lednu 2025

zaměstnanec zařazen. Příslušný organizační útvar by měl, pokud je to možné, zjistit osobu dárce, vyvinout úsilí dar vrátit, jinak s darem naloží jako s věcí nalezenou.

Pokud byl státnímu zaměstnanci nabídnut dar v souvislosti s výkonem služby za takových okolností, za nichž jej nebylo možné ihned odmítnout, je státní zaměstnanec, je-li mu známa totožnost dárce, povinen učinit neprodleně nezbytné kroky k odmítnutí daru. Pokud by však vrácení daru bylo spojeno s neúměrnými obtížemi, odevzdá státní zaměstnanec dar příslušnému organizačnímu útvaru, jenž s darem naloží jako s věcí nalezenou.

K článku 4 – oznamovací povinnost

Návrh služebního předpisu ukládá státnímu zaměstnanci povinnost vyhotovit písemný záznam o přijetí daru nabídnutého při obvyklé služební či společenské příležitosti, pokud není svou povahou zcela přiměřený významu dané příležitosti či jejím okolnostem. V záznamu se uvede jméno státního zaměstnance, jméno nebo název dárce, je-li státnímu zaměstnanci znám, popis daru, důvod přijetí daru a datum, kdy byl dar přijat.

Státnímu zaměstnanci se rovněž návrhem služebního předpisu ukládá povinnost vyhotovit písemný záznam, pokud byl nabídnut dar osobě státnímu zaměstnanci blízké (typicky se bude jednat o manžela, partnera, rodinné příslušníky, přátele apod.⁴) v souvislosti s jeho výkonem služby, a takový dar byl osobou blízkou přijat. Záznam je povinen vyhotovit, jakmile se o této skutečnosti dozví. Toto ustanovení by mělo zajistit prevenci ovlivnění řádného výkonu služby státním zaměstnancem prostřednictvím jiných osob, kterým byl poskytnut dar a které mají na státního zaměstnance vliv. V písemném záznamu se uvede jméno státního zaměstnance, jméno nebo název dárce, je-li státnímu zaměstnanci znám, jméno osoby, kterou byl dar přijat, popis daru, důvod přijetí daru a datum, kdy byl dar přijat, je-li státnímu zaměstnanci známo.

Vyhotovený písemný záznam státní zaměstnanec předá cestou svého bezprostředně nadřízeného představeného služebnímu orgánu, a to do 5 pracovních dnů ode dne, kdy dar přijal, nebo ode dne, kdy se dozvěděl o přijetí daru osobou jemu blízkou. Pokud státní zaměstnanec nevyhotoví písemný záznam o přijetí daru nebo o přijetí daru osobou jemu blízkou, vystavuje se tím riziku zaviněného porušení povinností vyplývajících mu ze služebních předpisů.

Služební orgán může dále ve svém služebním předpisu oznamovací povinnost rozšířit i na další případy – např. i případ, kdy byl dar, který byl nabídnutý státnímu zaměstnanci v souvislosti s výkonem služby, odmítnut.

---

⁴ Ustanovení § 22 občanského zákoníku definuje osobu blízkou jako příbuzného v řadě přímé, sourozence a manžela nebo partnera podle zákona upravujícího registrované partnerství. Jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní. Má se za to, že osobami blízkými jsou i osoby sešvagřené nebo osoby, které spolu trvale žijí. Dále podle nálezů Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 955/18 ze dne 9. 7. 2018 nemusí být mezi osobami blízkými vztah rodinný, nýbrž jen silný citový vztah, proto i přátelé mohou být osobami navzájem blízkými.

25. srpna 2025
podle stavu k 1. lednu 2025

K článku 5 – účinnost

Navrhuje se účinnost služebního předpisu stanovit ke dni...